

§ 16b miljøtilladelse til malkekvæg

Brøsbjergvej 17, 8420 Knebel

November 2019

§ 16b miljøtilladelse til kvægproduktion

i henhold til Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1572 af 20/12/2006, m senere ændringer.

Myndighed:	Syddjurs Kommune
Afdeling:	Byggeri og Landbrug
Virksomhedens navn:	Kokkegården
Virksomhedens ejer:	Bjarne Højgaard, Brøsbjergvej 17
Virksomhedens adresse:	Brøsbjergvej 17, 8420 Knebel
CVR nr.:	10370094
CHR nr.:	27612
Type af husdyrbrug:	Denne miljøgodkendelse er meddelt efter § 16b
Matrikelnr.:	14, Stødov By, Helgenæs 5d, Stødov By, Helgenæs
Ansøger:	Ejer
Konsulent:	Hanne Bang, Gråkjær Landbrug A/S

13.11.2019

Journal nr.
19/28673

Kontaktperson
Marie Rama Tamberg

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

Telefon 87 53 50 00

Landbrug@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

Syddjurs Kommune
Byggeri og Landbrug

Marie Rama Tamberg
Agronom

Trine Jensen
Biolog

Klagefrist udløber
den 11.12.2019

Søgsmålsfristen udløber
den 13.05.2019

INDHOLDSFORTEGNELSE

VILKÅRSOVERSIGT	4
SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE	6
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	8
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	8
Indretning og drift af anlæg	8
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	9
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer mv.	10
Beliggenhed i forhold til omgivelserne	10
Husdyrbrugets ammoniakemission	11
Ammoniakdeposition til naturområder	12
Husdyrbrugets lugtemission	18
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget	20
Affaldsproduktion og brugen af naturressourcer	26
Jord, grundvand og overfladevand	28
Husdyrbrugets valg af BAT – reduktion af NH ₃	31
Vurdering af væsentlig indvirkning på miljøet	33
Grænseoverskridende virkninger	34
SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	35
OFFENTLIGGØRELSE	35
KLAGEVEJLEDNING	35
LOVGRUNDLAG	37
BILAG	38

Bilagsoversigt

Bilag 1: Parter og høringsberettigede

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Oversig over produktionsarealernes placering i staldene

Bilag 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området "Begtrup Vig og Kystområder ved Helgenæs"

VILKÅRSOVERSIGT

Generelle vilkår

1. Godkendelsen omfatter samtlige husdyrbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen på Brøsbjergvej 17, 8420 Knebel. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 27612.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 211547 version 3 og med de vilkår der fremgår af tilladelsen.
3. Et eksemplar af tilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Vilkår til indretning og drift af anlæg

4. Kvægbruget tillades drevet med produktionsarealer og dyregrupper som beskrevet i tabel 1 og placeret som det fremgår af bilag 2.

Vilkår til håndtering og opbevaring af gyllebeholdere

5. Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og eventuelle tiltag skal noteres i logbogen.
6. Håndtering af gylle, herunder gyllepumpning, skal foregå under opsyn.
7. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsler.
8. Der må ikke etableres pumpe på gyllebeholderen.

Vilkår vedr. ammoniakemission

9. Der skal til stadighed være en god staldhygiejne. Staldene skal kontrolleres og renholdes, så det sikres at dybstrøelsesmåtten altid er tør.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg

10. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, rystelser, støv, støj, transport eller lignende
11. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
12. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
13. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugtgener, som af Syddjurs Kommune vurderes til at være væsentlige, uden for ejendommens areal. Herunder må staldbelægningen på intet tidspunkt medføre en lugtemission, der giver en større lugtgenæfstand for henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig end den, der er angivet i tabellen under lugtafsnittet.
14. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
15. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige

nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Periode	Tidsrum	Værdi	Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften – alle dage	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat – alle dage	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time
Spidsværdi	Kl. 22-07	55	-

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" .

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

16. Tilsynsmyndigheden kan kræve dokumentation for, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkåret herover ikke kan overholdes. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen.
17. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Vilkår til affaldsproduktion, energi- og vandforbrug, herunder ventilation

18. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilations- og overbrusningsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt. Anlæggene skal efterses minimum en gang om året. Kontrol og vedligehold noteres i driftsjournal.
19. Der skal føres årlig kontrol med el-forbrug. Noteres i driftsjournal.
20. Der skal føres årlig kontrol med vandforbrug. Noteres i driftsjournal.
21. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.
22. Der skal være asfalt eller beton som underlag til ejendommens dieseltanke, som endvidere ikke må placeres i nærheden af afløb, eller med fare for udløb på bar jord.
23. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Vilkår til jord, grundvand og overfladevand

24. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der skal således altid være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild.

SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE

Afgørelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune miljøtilladelse til kvægproduktionen på virksomheden Brøsbjergvej 17, 8420 Knebel. Da ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er mindre end 3500 kg ammoniak/år meddeles tilladelsen i henhold til § 16b i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Lov nr. 1572 af 20. 12. 2006 med senere ændringer) – herefter kaldet husdyrbrugloven.

I henhold til husdyrbruglovens § 33 stk. 2 skal kommunalbestyrelsen foretage en samlet vurdering af alle udvidelser, der er foretaget inden for en 8-årig periode. Der er ikke sket andre ændringer inden for de seneste 8 år, end den her anmeldte, i hverken produktionsarealet, dyretyper eller staldsystemer, der skal medtages i beregningerne af miljøpåvirkningerne, udover det ansøgte projekt.

Syddjurs Kommune har vurderet, at de ansøgte ændringer kan gennemføres uden, at disse påvirker omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Afgørelsen meddeles under forudsætning af, at de stillede vilkår overholdes. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen og de stillede vilkår i den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Omfang

Miljøtilladelsen omfatter husdyrbruget på Brøsbjergvej 17, 8420 Knebel, der ejes af Bjarne Højgaard. Den tidligere meddelte § 11 tilladelse af Brøsbjergvej 17, 8420 Knebel samt tillæggene hertil, bortfalder ved ibrugtagningen af denne tilladelse. Tilladelsen gælder kun for det ansøgte. Afgørelsen meddeles under forudsætning af, at de stillede vilkår overholdes.

Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud

Godkendelsen skal udnyttes inden for 6 år. En godkendelse betragtes som udnyttet, hvis mindst 25 % af godkendelsen anvendes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse kræver en produktionsintensitet svarende til mindst 50 % af det mulige inden for dyrevelfærdsregler eller andre krav, f.eks. økologiregler, som husdyrbruget er underlagt. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb.

Herefter gælder, at der kan ske helt eller delvist bortfald af godkendelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (dvs. min. 25 % driftsmæssige udnyttelse) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år. Det er ikke hensigten, at fravigelser der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug.

Meddelelsespligt

Miljøgodkendelsen gælder alene for det ansøgte. Der må herefter ikke ske ændring i fast placerede husdyranlæg, staldsystemer, dyretyper eller produktionsarealets størrelse, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Husdyrbruget må således ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til husdyrbrugloven. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til

kommunen, idet Syddjurs Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Andre love

Tilladelsen omfatter ikke andre nødvendige tilladelser end de anførte, og er ikke en tilkendegivelse af, at andre love er overholdt, for eksempel byggeloven, dyreværnsloven eller landbrugsloven. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne tilladelse.

Virksomheden er endvidere omfattet af § 39 i husdyrbrugloven. I henhold til denne, kan tilsynsmyndigheden påbyde bestemte foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Tilsynsmyndigheden kan endvidere meddele påbud, hvis husdyrbruget skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold. Kan forureningen ikke nedbringes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod fortsat drift af virksomheden eller aktiviteten.

Retsbeskyttelse

Der følger 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen, det vil sige indtil den 13.11.2027.

Generelle vilkår

1. Godkendelsen omfatter samtlige husdyrbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen på Brøsbjergvej 17, 8420 Knebel. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 27612.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 211547 version 3 og med de vilkår der fremgår af tilladelsen.
3. Et eksemplar af tilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

I denne miljøtekniske redegørelse har ansøger redegjort for, hvorledes driften på ejendommen varetages. Redegørelsen er fremsendt dels via it-ansøgningssystemet dels ved fremsendelse af supplerende oplysninger til kommunen. Redegørelserne kan eventuelt være lettere redigeret af kommunen. På baggrund af redegørelsen og eventuelle supplerende oplysninger har kommunen foretaget en vurdering af de beskrevne forhold, og stillet vilkår hertil. Vurderingen og vilkårene fremgår af de specifikke afsnit.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Kokkegården, Brøsbjergvej 17, 8420 Knebel er en kvæggård med en, på ansøgningstidspunktet, husdyrproduktion som er godkendt i en § 11 miljøgodkendelse fra maj 2009 og besætningen består af 95 køer, 26 småkalve, 84 kvier og 50 tyrekalve. Der er i september 2010 og februar 2015 blevet meddelt tillæg til miljøgodkendelsen til en ændring af arealdelen.

Da der ønskes en større fleksibilitet på ejendommen til hvordan dyreholdet sammensættes, ansøges der nu om miljøtilladelse til produktionsarealet i staldene fremfor et specifikt antal dyr. Dette medfører ikke, at der på ejendommen bliver et større produktionsareal, men udelukkende at der sker en anden fordeling af dyr.

Da den oprindelige godkendelse af husdyrbruget er fra 2009 og der ikke er sket ændringer af produktionsarealet siden, er 8-årsdrift, nudrift og ansøgt drift i nærværende ansøgning identiske.

I den oprindelige godkendelse er der anvendt ammoniakreduktion ved afgræsning. Da dette ikke kan anvendes på samme måde i de nuværende beregninger, er dyrene ikke påsat afgræsning, hvorved der beregnes på worst case i ansøgningsskemaet. Dyrene vil dog fortsat afgræsse i samme omfang som tidligere.

Da produktionsarealet er over 100 m² og ammoniakemissionen er højere end 750 kg/år, men under 3500 kg/år, ansøges der om en miljøtilladelse efter husdyrbrugslovens § 16b. Placeringen af de forskellige stalde og produktionsarealer fremgår af bilag 2 og bilag 3. Ændringen sker i de eksisterende bygninger.

Indretning og drift af anlæg - produktionsareal, staldsystem og dyretype – ansøgers redegørelse

Produktionsarealerne udgøres af staldenes nettoareal og bruttoareal i henholdsvis Kostalden og Opdrætsstalden. Udregning af areal samt indretningstegninger er vedlagt som bilag (se bilag 3)

Tabel 1: Dyretyper og staldsystemer på ejendommens produktionsarealer.

Byg.nr.	Stald afsnit	Dyretype og staldsystem	Areal (m2)	Produktionsareal
7	Kostalden	a	Nudrift: Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse.	800
			Ansøgt: Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse.	800
9	Opdrætsstalden	a	Nudrift: Alle kvæg; Dybstrøelse	574
			Ansøgt drift: Alle kvæg; Dybstrøelse	574
I alt		Nudrift:	1713	1484
		Ansøgt:	1713	1374

Eksisterende kostald:

Stalden er i dag en dybstrøelsesstald til køer med spalter ved foderbordet. Samlet i den eksisterende stald er der 800 m² produktionsareal og ca. 229 m² der ikke er produktionsareal – se bilag 3.

I den eksisterende godkendelse er stalden oprettet med følgende staldsystem: *Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl)*. Dette staldsystem er det ikke længere muligt at vælge, hvorfor stalden er oprettet som en dybstrøelsesstald.

Eksisterende stald til opdræt:

Stalden er i dag en dybstrøelsesstald til kvier med fast gulv ved foderbordet og dybstrøelsesareal til kalve. Samlet i den eksisterende stald er der 574 m² produktionsareal og ca. 110 m² der ikke er produktionsareal – se bilag 3.

Stalden er oprettet med "*flex-gruppe alle kvæg på dybstrøelse*", da der i stalden er både kvier og kalve og der fremover ønskes samme fleksibilitet. Desuden henledes opmærksomheden på at dybstrøelsesstalde til kvier/køer og til kalve giver samme lugt- og ammoniakemission.

I den eksisterende godkendelse er den vestlige del af stalden oprettet med følgende staldsystem: *Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)*. Dette staldsystem er det ikke længere muligt at vælge, hvorfor stalden er oprettet som dybstrøelsesstald.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i begge stalde.

Indretning og drift af anlæg - produktionsareal, staldsystem og dyretype – kommunens vurdering

Produktionens miljømæssige belastning bestemmes ud fra størrelsen af produktionsarealet, samt de angivne dyretyper og staldsystemer. Der stilles derfor vilkår til de produktionsforhold der er angivet i ansøgningsmaterialet. Der er valgt dyretypen *Malkekøer, kvier og stude* i kostalden samt flexgruppen *Alle kvæg* i opdrætsstalden, så miljøtilladelsen giver lov til at skifte imellem de nævnte dyretyper i de respektive stalde. I flexgruppen *Alle kvæg*, indgår følgende:

- Malkekøer, kvier og stude, dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.), dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.), dybstrøelse

Vilkår til indretning og drift af anlæg

4. Kvægbruget tillades drevet med produktionsarealer og dyregrupper som beskrevet i tabel 1 og placeret som det fremgår af bilag 2.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning – ansøgers redegørelse

På ejendommen produceres der gylle og dybstrøelse.

Gyllen opbevares i den eksisterende gyllebeholder på 1000 m³ samt i gyllekanaler og fortanke/omrørkanal. Gylle håndteres i kanaler i stalden og ledes til fortanke/omrørkanal, hvorfra det ledes til gyllebeholder i lukkede rør.

Omrøring, pumpning og generel håndtering af husdyrgødning vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Dybstrøelse udbringes direkte fra stalden til nedmuldning på arealerne. I få tilfælde kan der i kortere tid være udlægning i markstak, hvilket sker efter gældende regler.

Møg fra kalvene udbringes direkte sammen med anden dybstrøelse og/eller lægges på møddingspladsen, der er en del af plansiloanlægget.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning – kommunens vurdering

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om opbevaring af husdyrgødning. Syddjurs Kommune mener ikke, at der er belæg for at stille skærpede krav til opbevaringsmåden og opbevaringskapaciteten af husdyrgødningen.

I henhold til lovgivning pr. 1. august 2017, skal der ikke stilles vilkår til afsætning til arealer. Påvirkning af udbringningsarealerne reguleres gennem husdyrgødningsbekendtgørelsen, som bl.a. fastsætter kvælstoflofter, fosforlofter og udbringningstidspunkter.

Vilkår til håndtering og opbevaring af gyllebeholdere

5. Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og eventuelle tiltag skal noteres i logbogen.
6. Håndtering af gylle, herunder gyllepumpning, skal foregå under opsyn.
7. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsler.
8. Der må ikke etableres pumpe på gyllebeholderen.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, placering af ny bebyggelse m.v. – ansøgers redegørelse

Der opføres ikke noget nybyggeri.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, placering af ny bebyggelse m.v. – kommunens vurdering

For nybyggeri vurderes afstandskravene i husdyrbruglovens § 8 vedr. minimumsafstande til hhv. vandforsyning, vandløb, offentlig og privat fællesvej, beboelse og naboskel m.v. Herudover vurderes husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. samt husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med ansøgningen, der er derfor ikke vurderet på afstandskravene i husdyrbruglovens § 8.

Beliggenhed i forhold til omgivelserne - placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og omkringboende m.v. – ansøgers redegørelse

Ejendommen er placeret i landzone og området omkring ejendommen er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning.

Udpegninger i kommuneplan

Husdyrbruget er ikke berørt af gældende lokalplaner eller forslag til planer.

Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger og fortidsminder

Husdyrbruget er beliggende udenfor beskyttelseslinjer og fredninger.

Beliggenhed i forhold til omgivelserne - placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og omkringboende m.v. – kommunens vurdering

Der er tale om et eksisterende husdyrbrug, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

Kommunen skal vurdere projektet i forhold til husdyrbruglovens § 6 om forbudszoner for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der medfører forøget forurening. Denne paragraf vedrører afstandskrav til nabobeboelser, byzone, sommerhusområder, områder i landzonen der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Placering i forhold til husdyrlovens § 6

Husdyrbruglovens § 6 angiver, at etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Husdyrbruget overholder alle afstandskravene i § 6 i husdyrbrugloven.

Ændring af dyreholdet foregår i de eksisterende bygninger, hvorfor der ikke redegjort nærmere for påvirkning af landskabet.

Husdyrbrugets ammoniakemission - ansøgers redegørelse

Den totale ammoniakemission fra stald og lager er beregnet til 1277,7 kg NH₃/år. Den samlede ammoniakemission fra staldene er 1154,2 kg N/år. For 8 år siden var ammoniakemissionen 1277,7 kg N/år. Den beregnede mer-emission 0 kg N/år.

Tabel 2

Ammoniakemission (kg NH₃-N/år)	Fra staldafsnit	Samlet
Ansøgt drift	1154,2	1277,7
Nudrift	1154,2	1277,7
8-års-drift	1154,2	1277,7

Der er ikke sket ændringer indenfor de sidste 8 år, der har medført en ændret ammoniakemission fra produktionsanlægget.

Husdyrbrugets ammoniakemission – kommunens vurdering

For at staldsystemerne skal kunne opretholde den angivne ammoniakfordampning, kræves det, at både det faste gulv og spalterne renholdes, så der ikke ligger gødning, som vil medføre en øget fordampning. Der stilles derfor vilkår om, at stierne renholdes.

Vilkår vedr. ammoniakemission

9. Der skal til stadighed være en god staldhygiejne. Staldene skal kontrolleres og renholdes, så det sikres at dybstrøelsesmåtten altid er tør.

Ammoniakdeposition til naturområder – ansøger redegørelse

Kategori 1 naturområde:

Nærmeste Natura 2000-område er et overdrev ved Fejrup Sø ca. 1400 m vest for ejendommen og et overdrev ved Vænge Sø ca. 2000 m nordøst for ejendommen. Beregninger viser, at den totale ammoniakdeposition til begge områder er 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Kategori 2 naturområde:

Nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev ved Grimshoved ca. 500 m nord for ejendommen. Beregninger viser, at den totale ammoniakdeposition til området er 0,2 kg N pr. ha pr. år, hvorved afskæringskriterierne på 1,0 kg N pr. ha pr. år er overholdt med en stor margin.

Herudover er der et overdrev ved Ellemandsbjerg ca. 1300 m sydøst for ejendommen. Beregninger viser at den totale ammoniakdeposition til området er 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Kategori 3 naturområde:

Ca. 250 m nordvest for ejendommen er der et kategori 3 moseområde, Patmose. Merdepositionen hertil er 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Ca. 300 m nord for ejendommen er der et kategori 3 overdrev i slugten i marken. Merdepositionen hertil er 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Afstand til nærmeste naturområder er følgende:

Tabel 3

Naturkategori	Afstand fra nærmeste stald (m)	Beskrivelse	Totaldep. (kg NH ₃ -N/år)	Merdepos. 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)	Merdepos. nudrift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	1419	Overdrev ved Fejrup Sø (vest)	0,0	0,0	0,0
	2030	Overdrev ved Vænge sø (nordøst)	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-natur	517	Overdrev ved Grimshoved (nord)	0,2	0,0	0,0
	1045	Overdrev ved Ellemandsbjerg (sydøst)	0,0	0,0	0,0

Kategori 3-natur	278	Patmose (nordvest)	0,6	0,0	0,0
	341	Overdrev i slugten (nord)	0,4	0,0	0,0

Ammoniakdeposition til naturområder – kommunens vurdering

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald på ca. 1277,7 kg N/år.

Vurdering af påvirkninger på naturområder jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3A.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak fremgår af følgende tabel:

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 .	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

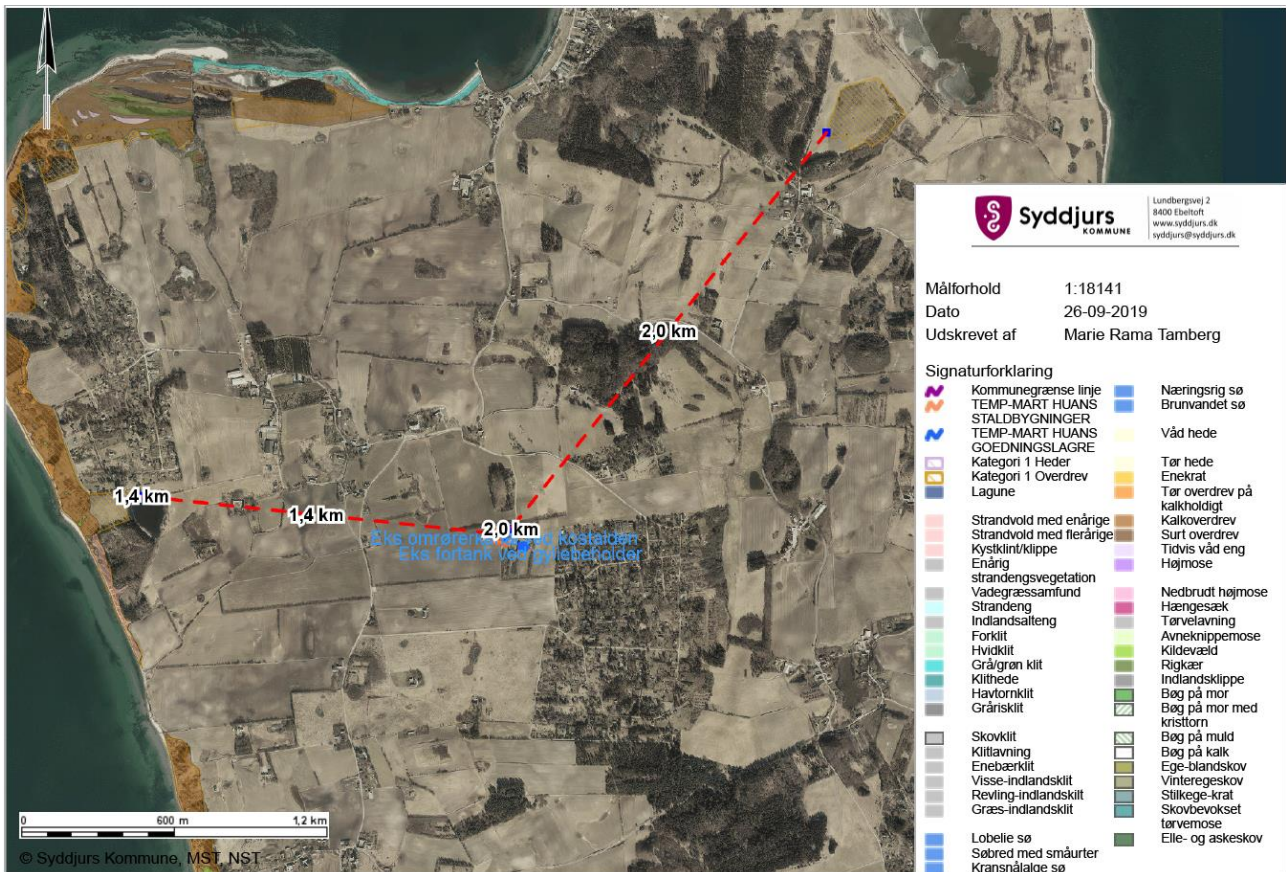
- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. De er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Nærmeste kategori 1-natur er et overdrev beliggende ca. 1,4 km nordvest for ejendommen, som er en del af Natura2000-området Begtrup Vig og kystområder ved Helgenæs. Der er beregnet en totalemission fra anlægget på 0,0 kg N/ha/år. se kortet herunder, beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Der er ingen andre husdyrbrug der skal indgå i en kumulationsberegning.

Afstand fra anlægget til nærmeste kategori 1 natur nordvest og nordøst for ejendommen.

Der vurderes endvidere ikke at være belæg for at skærpe beskyttelsesniveauet da Syddjurs Kommune vurderer, at emission i den aktuelle beregnede størrelsesorden, ikke vil have nogen målbar effekt på bevaringsstatus for naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget, som fremgår af bilag 4. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-området og ikke mindst afstanden fra driftsbygningerne til Natura 2000-området.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder udenfor Natura 2000-områder, nærmere bestemt højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kategori 2 natur, et overdrev, beliggende ca. 504 m nord for anlægget (se kortet herunder). Der er beregnet en totaldeposition på området på 0,2 kg N/ha/år og en meremission på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Afstand fra anlægget til nærmeste kategori 2 områder nord og syd for ejendommen.

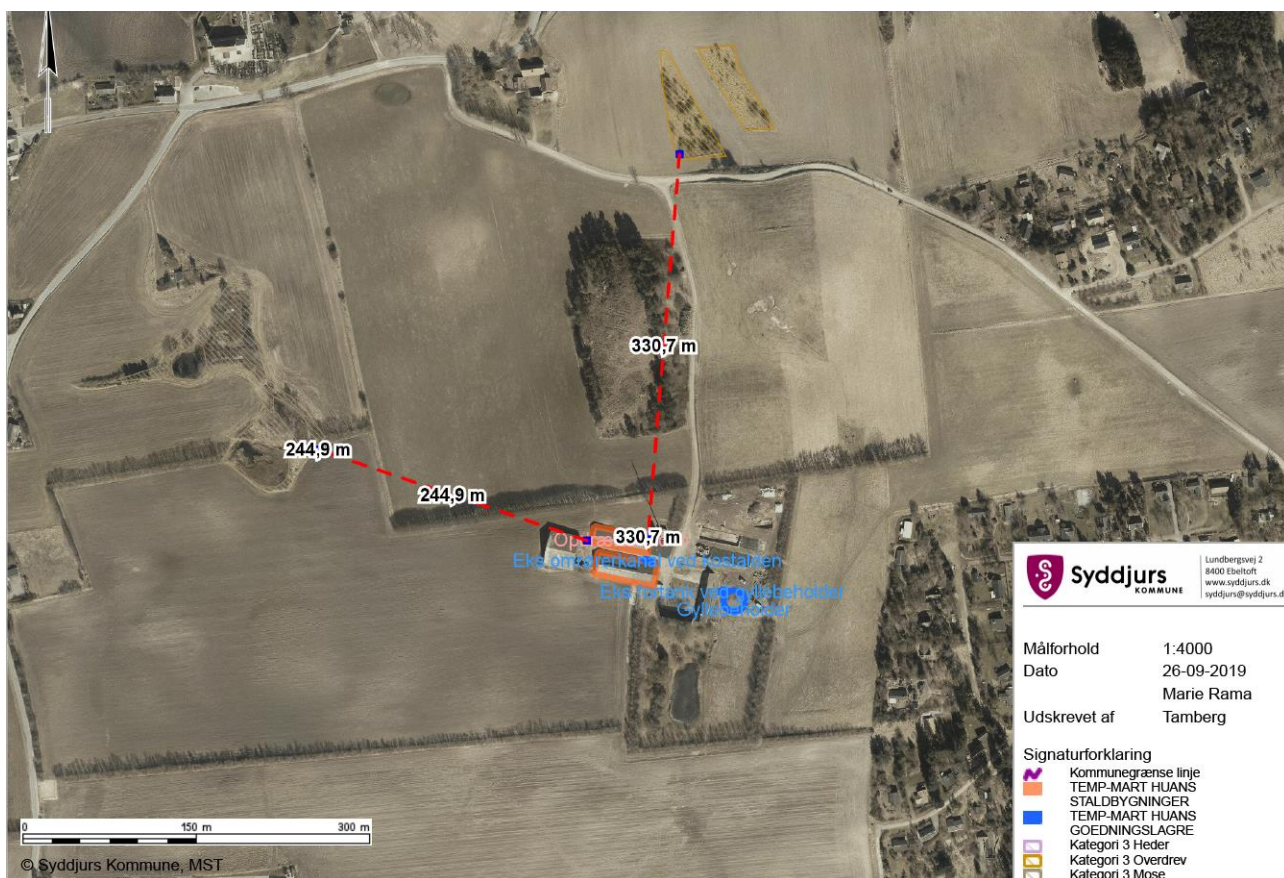
Kategori 3-natur

Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som minimum heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove.

Nærmeste §3-naturområde er en mose (K447-04-mo), der ligger ca. 245 m nordvest for anlægget (se nedenstående kort). Der er beregnet en totaldeposition på arealet på 0,6 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Derudover ligger der overdrev (K447-04-ov) ca. 325 m nord og for anlægget. Der er beregnet en totaldeposition på arealet på 0,4 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Der er ikke beregnet en merdeposition på mere end 0,0 kg N/ha/år til arealerne, da der ikke sker en udvidelse i produktionsarealet i forbindelse med tilladelsen. Beskyttelsesniveauet for kategori 3 er overholdt.

Nærmeste kategori 3 (mose og overdrev) hhv. nordvest og nord for anlægget.

Nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov er beliggende nordvest og sydøst for anlægget, i en afstand der er længere end de tidligere nævnte naturtyper der er målt til, hvortil merdepositionen er 0 kg/ha/år, hvorfor det er vurderet at beskyttelsesniveauet er overholdt.

Andre § 3 naturtyper + søer

Der er en sø beliggende ca. 55 m syd for anlægget (se nedenstående kort). Søer er som udgangspunkt ikke ammoniakfølsomme, og forventes at være P-begrænsede. Det ansøgte må dog ikke medføre en tilstandsændring i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, herunder søer.

Nærmeste sø, beliggende syd for anlægget.

Staldanlæg i relation til Bilag IV-arter, samt rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Ejendommen Brøsbjergvej 17 er beliggende i et område, hvor der er registreret flere bilag IV-arter samt potentielle levesteder for flere bilag IV-arter. Der er i en afstand af 1.000 meter fra anlægget registreret Stor Vandsalamander, Spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben. Strandtudse er ligeledes registreret som truet art.

Stor vandsalamander foretrækker lysåbne, rene vandhuller, der er solbeskinnede og med områder tæt ved, hvor der er skjulesteder for vinteren i form af grene, dødt ved, sten, træer eller boliger. Tilgroning af deres vandhuller er derfor problematisk, og fosfor vurderes derfor at være den mest begrænsende faktor for stor vandsalamanders ynglesteder.

Spidssnudet frø lever primært i vandhuller, der har en sammenhæng med moser eller fugtige enge. De kan leve og yngle i såvel små vandhuller som i kanten af større søer og kan leve i såvel lysåbne vandhuller som vandhuller eller sumpe der er træbevoksede. De er derfor afhængige af gode levesteder som moser og sumpe og enge omkring ynglevandhullerne. Samtidig er de særlige følsomme for tilstedeværelsen af fisk i de vandhuller, hvor de yngler. Deres raste- og ynglesteder vurderes derfor ikke at være følsomme for kvælstof.

Markfirben kræver, at deres yngle- og rasteområder er solbeskinnede og derfor er sydvendte skråninger særligt gunstige. Samtidig kræver den et område, der består af en mosaik af lav og høj bevoksning. Den er derfor i teorien ammoniakfølsom, da forøget ammoniak vil kunne medføre en tilgroning af deres yngle- og rastesteder, men reelt er det i området nok snarere et spørgsmål om nedbør og vintertemperatur for de pågældende yngle- og rastesteder er uanfægtet af N-depositionen i området. Samtidig spiller vækstsæsonen for draphavre også ind. Idet de registrerede yngle- og rastesteder samt de potentielle yngle- og rastesteder i området omkring Brøsbjergvej er langs vejkanter og markskel, hvor der allerede i dag bliver delvist slået, vil dette opfylde markfirbens behov for de mosaikombninger den kræver.

Strandtudse kræver lavvandede, lysåbne og udtørrende vandhuller. Disse lavvandede områder skal være fri for bevoksning og helst temporære, lysåbne vandsamlinger på marker, i enge og strandenge, kystlaguner eller lignende. Da dens levested kræver udtørrende, lavvandede, solbeskinnede vandhuller/-samlinger er den ikke som udgangspunkt næringsstofpåvirkelig. Græsning, for så vidt angår levesteder i engene, kan derimod være en afgørende faktor.

På baggrund af ovenstående, er det kommunens vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår i forbindelse med den eksisterende drift på Brøsbjergvej 17 for at sikre yngle- og rastesteder for bilag IV-arter i området.

Konklusion – anlægget

Det er kommunens samlede vurdering, at den ansøgte drift, med de hertil stillede vilkår, er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Syddjurs Kommune vurderer ligeledes, at der ikke er belæg for at stille yderligere vilkår om ammoniakreducerende teknologi, og at det ansøgte lever op til BAT.

Husdyrbrugets lugtmission – ansøgers redegørelse

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. Da der i staldene er naturlig ventilation, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring stalden, hvorved lugten formindskes.

Herudover vil stalde og foderopbevaring blive rengjort hyppigt, så der ikke opstår uhygiejniske forhold, og så lugtgenerne mindskes.

Da ejendommen er beliggende frit og overholder de fastsatte lugtgeneafstande, er der som udgangspunkt ikke grundlag for at antage, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendommen.

I lugtberegningerne er der ikke indregnet kumulation med andre husdyrbrug indenfor 100 m af nabobeboelse og 300 m indenfor samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde.

Lugtgeneafstanden til nærmeste enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde er overholdt.

Tabel 4: Samlet resultat af lugtberegningerne

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Sletterhagevej 3	0	FMK	65,3	65,3	535,2	Ja
Sletterhagevej 5	0	FMK	65,3	65,3	536,9	Ja
Sletterhagevej 2	0	FMK	116	116	559,4	Ja
Stødov Tværvej 1	0	FMK	116	116	577,4	Ja
Stødov By, Helgenæs	0	FMK	206,4	206,4	232,9	Ja
Stødov By, Helgenæs	0	FMK	206,4	206,4	228,8	Ja
Stødov By, Helgenæs	0	FMK	206,4	206,4	235,3	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
 * Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 241 m

Husdyrbrugets lugtemission – kommunens vurdering

Lugt fra staldanlæg

Husdyrbruksloven fastlægger et bestemt beskyttelsesniveau for lugt fra staldanlæg. Vurderingen, af om den ansøgte produktion lever op til husdyrbruglovens krav med hensyn til lugtgener, baseres på beregning af lugtgeneafstande i det elektroniske ansøgningssystem. Lugtgeneafstanden er et udtryk for, hvor langt væk fra produktionen, der vil kunne opleves uacceptable lugtgener. Lugtemissionen beregnes ikke som et gennemsnit i løbet af året, men på baggrund af perioder med spidsbelastning. Der anvendes derfor oplysninger om den maksimale belægning, som for grise er angivet i antal stipladser.

Beregningerne for den ansøgte produktion (tabel 4) viser, at der i byzone længere væk end ca. 206,4 meter fra staldanlægget ikke vil være væsentlige lugtgener fra stalden. I samlet bebyggelse længere væk end ca.

116 meter, vil der ikke være væsentlige lugtgener, og i enkelt bolig længere væk end ca. 65,3 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener. I alle tre tilfælde, er den mindste afstand fra anlægget større end geneafstanden, og Husdyrbrugsloven krav til geneafstand med hensyn til lugt fra stald er således overholdt.

For at begrænse lugtindholdet i den bortventilerede luft fra stald stilles der vilkår om at sikre en god staldhygiejne, og for at sikre omkringboende mod væsentlige lugtgener, er der stillet vilkår om dokumentation for overholdelse af lugtgenekriterier ved kommunens forlangende, og om afhjælpende foranstaltninger, hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener. Afhjælpende foranstaltninger kan for eksempel være hyppigere rengøring af stalde og omkringliggende arealer, beplantning mm.

Det vurderes ud fra ovennævnte beregninger, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse, og med de stillede vilkår forventer Syddjurs Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende til produktionen.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget – ansøgers redegørelse

Herunder støj, støv, fluer, til- og frakørsel, samt om eventuelle forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger, forslag til egenkontrol m.v.

Egenkontrol

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme ellers tilkaldes service.
- Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandsskab", således anlægget giver mindst mulige gener for omgivelserne.
- Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- Der er fagkonsulenter tilknyttet ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften, herunder bl.a. optimering af fodersammensætningen.
- Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnlige, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold, ressourcepild eller punktforurening.

For at kunne dokumentere at miljøtilladelsen og lovgivningen overholdes er/bliver følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Markplaner, gødningsplaner og sprøjteplaner
- Mejeri- og slagterifregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Gyllebeholderkontrol og logbog over flydelag

Rengøring:

Efter hver malkning afvaskes malkeanlægget og arealerne omkring. Ca. 3-4 gange årligt vaskes malkeanlægget fuldstændigt.

Der er daglig oprydning i stalde og foderopbevaring. Foderbordet fejes hver dag, og gangene fejes efter behov et par gange pr. uge.

Generel bekæmpelse af skadedyr:

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

Fluegener:

Fluebekæmpelsen i stalden sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Rottebekæmpelse:

Rottebekæmpelse sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Støv fra foderhåndtering:

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder og halm, men det vurderes at det ikke har en negativ indvirkning på naboerne pga. den lave støvmængde og afstanden til naboer.

Støvgener ved høst:

Der vil være støvgener ved høst og ilægning af foder i lager, men det vurderes at det ikke har en negativ indvirkning på naboerne pga. afstanden til naboerne, og den forholdsvis korte periode, som arbejdet foregår i.

Støv fra husdyr:

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang der opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management.

Lys i staldene:

Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Herudover er der vågelys i staldene, så dyrene kan orientere sig.

Udendørslys:

Udendørslamperne ved indgangen til kostalden er styret af sensor og dermed tændt efter behov. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Støj:

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt inden for normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde og afhentning af dyr.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Støj fra transporter:

Støj fra transporter vil primært komme fra lastbiler og traktor med levering af foder og afhentning af husdyrgødning.

Transporter til og fra ejendommen:

Der kommer transporter til og fra ejendommen med dyr, foder, husdyrgødning m.v. Transporterne med husdyrgødning er sæsonbetinget, mens afhentningen af mælk sker hver dag. Transporterne foregår primært med traktor eller lastbil og herudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne af f.eks. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler m.v.

På dage med f.eks. gyllekørsel og ensilering er der en rimelig stor trafik omkring ejendommen, med deraf følgende støjgener.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage, og da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Der er egen ind- og udkørsel fra ejendommen til Brøsbjergvej, hvilket ses på nedenstående kort.

Kort over transportveje til og fra ejendommen:

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget – kommunens vurdering

Landmanden pålægges dokumentation for overholdelse af bestemte konkrete vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, og derfor er der stillet vilkår om egenkontrol. De tiltag til egenkontrol og dokumentation af miljøforholdene, som er foreslået i forbindelse med ansøgningen fremgår under de respektive afsnit i

miljøredegørelsen. Syddjurs Kommune har i nogle af afsnittene i miljøredegørelsen vurderet, at der er behov for egenkontrol og dokumentation, som ikke fremgår af ansøgningen.

Lys:

Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af det beskrevne, at eventuelle lysgener fra virksomheden vil være begrænset. På baggrund af ovenstående forventer Syddjurs Kommune ingen væsentlige problemer med lysforhold. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at gener fra lyset uden for ejendommen kan minimeres.

Støv:

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, således at støvgener begrænses mest muligt. Dette kan blandt andet gøres ved, at al transport til og fra virksomheden foregår ved hensynsfuld kørsel, og ved at alle aktiviteter på bedriften planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Syddjurs Kommune vurderer hermed, at der ikke vil være væsentlige støvgener fra produktionen, men stiller vilkår til, at såfremt der opleves gener, skal der udarbejdes en handlingsplan til minimering heraf.

Støj:

Der har ikke tidligere været klager over støj fra ejendommen, og det forventes, at der ikke kommer flere støjgener i ansøgt drift. På baggrund af ovenstående, er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder). Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Syddjurs Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkår om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens anbefalede niveau. Der er stillet vilkår om, at såfremt Syddjurs Kommune vurderer det nødvendigt, kan der kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler. Støjmålingen kan kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste måling viser, at støjvilkårene ikke overholdes. Støjgrænserne vedrører de stationære støjkluder.

Transport:

I overensstemmelse med ansøgningens beskrivelse af transport og stillede vilkår vil størstedelen af transporterne ske indenfor normal arbejdstid og i udbringningsperioden. Syddjurs Kommune vurderer, at transport, med de stillede vilkår, ikke vil medføre væsentlige øgede gener.

Ind- og udkørselsforhold:

På baggrund af det fremsendte kort over ind- og udkørselsforhold, er det Syddjurs Kommunes vurdering at forholdene heromkring er tilfredsstillende.

Fluer og skadedyr:

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise mv.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det er oplyst, at der holdes en høj hygiejnestandard på udenomsarealer såvel som i staldene, hvilket er med til at holde fluegener nede på et minimum. Hvis der i forbindelse med dyreholdet observeres gener fra skadedyr (rotter

med videre), er der sat vilkår om at disse straks skal afhjælpes. Syddjurs Kommune vurderer, at ved overholdelse af disse vilkår, vil den ansøgte produktion ikke medføre væsentlige problemer med fluer eller andre skadedyr. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Rystelser:

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelse som maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Der har ikke tidligere været klager over rystelser fra ejendommen, og det forventes, at der ikke kommer flere vibrationsgener i ansøgt drift. Ejendommen er endvidere beliggende med stor afstand til nærmeste nabo. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført vibrationsmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg

10. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, rystelser, støv, støj, transport eller lignende
11. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
12. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
13. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugtgener, som af Syddjurs Kommune vurderes til at være væsentlige, uden for ejendommens areal. Herunder må staldbelægningen på intet tidspunkt medføre en lugtmission, der giver en større lugtgenæafstand for henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig end den, der er angivet i tabellen under lugtafsnittet.
14. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
15. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Periode	Tidsrum	Værdi	Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften – alle dage	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat – alle dage	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time
Spidsværdi	Kl. 22-07	55	-

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" .

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

16. Tilsynsmyndigheden kan kræve dokumentation for, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkåret herover ikke kan overholdes. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen.
17. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Affaldsproduktion og brugen af naturressourcer – ansøgers redegørelse

Animalsk affald:

Døde dyr fjernes fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel/presenning, udviklet til formålet.

Veterinært affald:

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og –rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Fast, ufarligt affald:

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Olieaffald:

Motorolie bortskaffes til mekaniker, der tager spildolie med retur ved olieskift, eller det bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

EI:

Der anvendes primært energi til malkeanlæg, lys og gyllepumpning. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget, f.eks. energibesparende lyskilder m.v.

Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Det samlede elforbrug i den eksisterende drift for stalde og dertilhørende aktiviteter samt beregnet elforbrug for ansøgt drift er angivet som kWh i nedenstående tabel:

Nudrift (normalt)	Ansøgt drift (normalt)
60.000 kWh	60.000 kWh

Vand:

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene samt rengøring af stalde. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild.

Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer at vandkarrene ikke flyder over.

Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug.

Det samlede vandforbrug i den eksisterende drift for stalde og dertilhørende aktiviteter samt beregnet vandforbrug for ansøgt drift er angivet som m³ i nedenstående tabel:

Vandforbrug (m ³)	Nudrift (normtal)	Ansøgt drift (normtal)
Drikke- og vaskevand	4.000-4.500	4.000-4.500

Olie:

Dieselolieforbrug (m ³)	Nudrift (normtal)	Ansøgt drift (normtal)
Olie	8.000	8.000

Kemikalier:

Kemikalier til rengøring af malkeanlægget opbevares efter gældende regler i tankrummet på betongulv uden afløb.

Affaldsproduktion og brugen af naturressourcer – kommunens vurdering

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold hertil skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Affaldshåndtering

Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Der gøres opmærksom på, at der skal foreligge kvitteringer på aflevering af de forskellige typer af affald. Kommunen anbefaler, at ansøger henvender sig til affaldskonsulent med henblik på at få gratis råd om affaldshåndtering.

Kommunen vurderer, at bedriftens affald kan håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ samt, at såfremt døde dyr opbevares og afhentes i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning, vil opbevaring af døde dyr ikke give anledning til uhygiejniske forhold. Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at risikoen for forurening fra oplag og håndtering af affald er reduceret til et acceptabelt niveau. Der stilles derfor ikke vilkår om en øget registrering af affaldsproduktionen.

El

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. På baggrund af dette stilles der vilkår om årlig kontrol af el-forbruget. Aflæsning af el kan eventuelt ske ved at få tilsendt tal fra elselskab. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og som fremlægges tilsynsmyndigheden.

Vand

Vandforbruget er med udgangspunkt i reelt forbrug.

For at mindske den negative indvirkning på miljøet er det vigtigt at holde vandforbruget på et minimum, hvilket kan gøres ved følgende tiltag:

- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- Detektering og reparation af lækager.

På baggrund af dette, stilles der vilkår om, at vandmåleren aflæses årligt. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og fremlægges for tilsynsmyndigheden.

Olie

Olietanke skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til påfyldning og tankning, således at der ikke er risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand. Derfor stilles der vilkår til placeringen af olietanken.

Det er kommunens vurdering, at der er tilstrækkeligt redegjort for forbrug af energi og vand, og at de beskrevne mængder er realistiske og svarende til hvad man kan forvente, for et husdyrhold af den beskrevne størrelse og sammensætning.

På baggrund af de stillede vilkår for kontrol og egenkontrol, vurderes det, at der foreligger tilstrækkelige oplysninger og dokumentation til at godkendelsesmyndigheden ud fra resultatet af egenkontrollen kan vurdere, om de konkrete vilkår egenkontrollen er knyttet til, er overholdt.

Vilkår til affaldsproduktion, energi- og vandforbrug, herunder ventilation

18. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilations- og overbrusningsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt. Anlæggene skal efterses minimum en gang om året. Kontrol og vedligehold noteres i driftsjournal.
19. Der skal føres årlig kontrol med el-forbrug. Noteres i driftsjournal.
20. Der skal føres årlig kontrol med vandforbrug. Noteres i driftsjournal.
21. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.
22. Der skal være asfalt eller beton som underlag til ejendommens dieseltanke, som endvidere ikke må placeres i nærheden af afløb, eller med fare for udløb på bar jord.
23. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Jord, grundvand og overfladevand – ansøgers redegørelse

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv.

Spildevand:

Spildevand fra husdyrproduktionen udgøres primært af vand fra rengøring samt fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Der udledes ikke spildevand, der kræver myndighedernes tilladelse.

Redegørelse for mulige uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Minimering af risiko for uheld

Husdyrgødning:

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholdere hvert 5. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Døde dyr:

Døde dyr fjernes fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel/presenning, udviklet til formålet. DAKA (el. lign.) tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Minimering af gene og forurening ved uheld.

Husdyrgødning:

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, i dette tilfælde vil gyllen løbe mod de laveste områder omkring tanken. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet og der kan dæmmes op med jord eller lignende.

Strømsvigt:

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsselskabet blive kontaktet og nødstrømgenerator kan igangsættes.

Brand:

Ved brand tilkaldes brandvæsnet. Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

Jord, grundvand og overfladevand – kommunens redegørelse

Spildevand, herunder regnvand og tagvand

Idet spildevand fra rengøring af stalde og lignende ledes til gyllebeholder, vurderer Syddjurs Kommune, at spildevand fra stald bortledes miljømæssigt forsvarligt.

Driftsforstyrrelser eller uheld og minimering af risiko

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med tankning af diesel. Det skal derfor sikres, at overførslen skal ske under opsyn.

Det er vurderet ud fra ejendommens beliggenhed og anlæg, at det ikke er nødvendigt med udarbejdelse af en beredskabsplan.

Vilkår til jord, grundvand og overfladevand

24. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der skal således altid være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild.

Husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) - reduktion af NH₃ – ansøgers redegørelse

For oversigt over gulvtyper i de enkelte staldafsnit, henvises der til tabel 1 i denne afgørelse.

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reducere vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt fra husdyrproduktionen.

Staldene er indrettet således, at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen. Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket system. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- Vandforbrug
- Energiforbrug
- Brændstofforbrug
- Foderforbrug
- Gødningsproduktion

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med fodringsrådgiver og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Foderet er, ved hjælp af foderplanerne, tilpasset de enkelte dyregruppers aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i den samlede mængde af husdyrgødning.

Fosforindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af fosfor i husdyrgødningen reduceres og der vil være et lavere fosforindhold i den samlede mængde af husdyrgødning.

På Miljøstyrelsens teknologiliste findes følgende ammoniakreducerende teknologier til brug på husdyrproduktioner med kvæg:

- Svovlsyrebehandling af gylle
- Faste drænedede gulve

Ovenstående teknologier er ikke mulige at anvende i eksisterende stalde.

På ejendommen benyttes eksisterende dybstrøelsesstalde, hvilket er BAT.

Det vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak fra husdyrbruget er overholdt med baggrund i det dyrehold og de staldsystemer samt husdyrgødningsopbevaring der er valgt på ejendommen.

Se nedenstående tabel:

Tabel 5: Den opnåede ammoniakemission for staldene:

Staldnavn	m ²	Dyre- og staldkategori eller flexgruppe	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Vejledende BAT	Opnået emission
Kostalden	800	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0,84	672	672
Opdrætsstalden	574	Alle kvæg; Dybstrøelse	0,84	482	482
Total	1374		-	1154	1154

Husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) - reduktion af NH₃ – kommunens vurdering

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

BAT sikrer, at den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne minimeres, hvorfor BAT også skal anvendes i tilfælde hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger vil være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derfor skal der tages stilling til fravalg af BAT ud fra proportionalitetsprincippet

I det ansøgte projekt, er ammoniakemissionen fra staldene på 1154 kg N/år. Såfremt grænsen på 750 kg N pr. år overskrides, skal husdyrbrugets ammoniakemission svare til niveauet ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for den pågældende dyretype/staldsystem. Kravet betyder, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift (proportionalitetsprincippet).

Ammoniakemissionen beregnes for hvert staldafsnit for sig. Beregningen foretages ved at gange produktionsarealets størrelse i m² med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3A, tabel 1). Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, mens kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet klassificeres som nyt eller eksisterende.

Med baggrund i redegørelsen fremsendt af ansøger, finder Syddjurs Kommune det ikke proportionelt at kræve anvendelse af yderligere staldteknologi end det beskrevne, i de eksisterende anlæg. Syddjurs Kommune finder således ikke anledning til at skærpe i forhold til Miljøstyrelsens vejledning om proportionalitet.

I IT-ansøgningssystemet beregnes et BAT-krav til staldanlæggene. Såfremt BAT-niveauet på stald ikke overholdes, kan der anvendes teknologi på lagre, for at mindske ammoniakemissionen herfra. Ammoniakemissionen fra det ansøgte staldanlæg er i IT-ansøgningssystemet beregnet til 1154 kg N/år. Ifølge IT-ansøgningssystemet ligger på BAT-kravet til staldanlæg også på 1154 kg N/år. Dette vil sige, at Miljøstyrelsens vejledende emissionskrav er opfyldt, idet den ansøgte årlige emission netop ligger på samme niveau som BAT-niveauet. Dog angiver tabellen i IT-ansøgningssystemet at BAT-kravet ikke er overholdt, hvor forskellen er angivet til at være 1 kg N for meget i forhold til BAT-kravet. Som det kan ses af tabel 6,

ligger forskellen i decimalerne, hvorfor det er Syddjurs Kommunes vurdering at det ikke er proportionelt at kræve yderligere teknologier for at imødekomme BAT-kravet.

Tabel 6:

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1154	123	1277
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1154	123	1278
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Syddjurs Kommune stiller vilkår til de teknikker, der er en forudsætning for opnåelsen af emissionsniveauet. I det ansøgte projekt, har ansøger valgt ikke at anvende ammoniakreducerende teknologi ud over den valgte gulvtype.

For at det valgte staldsystem skal kunne opretholde den beregnede ammoniakfordampning, kræves det, at gulve og stier renholdes løbende, hvorfor der er stillet vilkår hertil. Syddjurs Kommune vurderer, at anlægget som beskrevet og med de stillede vilkår forebygger og begrænser forureningen mest muligt, under betragtning af proportionalitetsprincippet.

Vilkår til ammoniakreducerende virkemidler, for husdyrbruget med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år

Se vilkår 9.

Vurdering af væsentlig indvirkning på miljøet

Kommunen er forpligtet til at sikre, at det ansøgte ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, ved at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening fra det ansøgte projekt.

For husdyrbrug omfattet af grænserne i husdyrbruglovens § 16b med en emission over 750 kgN/år, tager vurderingen om husdyrbrugets indvirkning på miljøet, udgangspunkt i følgende punkter:

- Staldindretning
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning
- Management
- Energi- og vandforbrug

Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for, hvornår disse staldafsnit renoveres, således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier. Til brug for kommunalbestyrelsens vurdering af BAT på staldanlæg, har Miljøstyrelsen fastlagt emissionsgrænseværdier, der kan efterleves på hhv. nye og eksisterende anlæg under hensyntagen til, hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt i

forhold til den opnåede miljøgevinst. Kommunen er forpligtet til at foretage en vurdering af en bedrifts staldindretning på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

På baggrund af den ovenstående redegørelser, vurderinger og med de stillede vilkår, er det Syddjurs Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Grænseoverskridende virkninger – ansøgers redegørelse

Det vurderes at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra landbruget, da der er over 100 km til den tyske og svenske grænse.

Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

Grænseoverskridende virkninger – kommunens vurdering

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil medføre nogen grænseoverskridende virkninger pga. den lange afstand til nærmeste landegrænse.

SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

Syddjurs Kommune vurderer sammenfattende på baggrund af den miljøtekniske redegørelse og vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen fra husdyrbruget ved anvendelse af den bedste tænkelige teknik for ammoniak, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i nærværende miljøtilladelse. Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne og i overensstemmelse med habitatforpligtelsen.

OFFENTLIGGØRELSE

Udkastet til denne miljøtilladelse blev sendt i høring hos parter i sagen, herunder ansøger selv. Der var frist for afgivelse af bemærkninger på 2 uger, jf. husdyrlovens § 56.

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

KLAGEVEJLEDNING

Tilladelsen er truffet i henhold til Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug (med senere ændringer) og kan i medfør af § 76 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Tilladelsen er offentliggjort på Syddjurs Kommunes høringsportal den 13.11.2019. Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrbrugloven, kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indenfor 4 uger efter afgørelsens offentliggørelse, dvs. **senest den 11.12.2019**.

En eventuel klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i husdyrgodkendelsesloven. Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan ved sin behandling stadfæste, ændre eller ophæve godkendelsen.

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen, som kan findes via et link på Nævnenes Hus hjemmeside, www.naevneneshus.dk, eller direkte på www.borger.dk eller www.virk.dk. Der skal logges på, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Syddjurs Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af Deres klage, at der indbetales et gebyr til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagegebyret er for virksomheder og organisationer fastsat til 1.800 kr. og for privatpersoner er klagegebyret fastsat til 900 kr. som indbetales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) Klageren får helt eller delvis medhold i sagen, eller
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du grundet særlige omstændigheder ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Syddjurs Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. For yderligere information se: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Nærmere vejledning omkring brug af Klageportalen findes på Nævnenes Hus hjemmeside, www.naevneneshus.dk, og på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen dvs. naboer og klageberettigede personer, organisationer og myndigheder i forskelligt omfang. Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Følgende er underrettet om afgørelsen:

- Sagens parter (bilag 1)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedsøgade 20, 2100 Kbh. Ø, dnsyddjurs-sager@DN.dk
- Miljø- og Fødevareministeriet, Departementets Serviceenhed, Slotsholmsgade 12, 1216 København K, mfvm@mfvm.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4b, 2200 Kbh. N, husdyr@ecocouncil.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed; Enhed for Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV, senord@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskeriforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalgruppe Syddjurs v. Joy Klein, Kirkevænget 2, 8410 Rønde, syddjurs@dof.dk

Afgørelsen kan endvidere ses på Syddjurs Kommunes hjemmeside www.syddjurs.dk

LOVGRUNDLAG

- Husdyrbrugloven: Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov. nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer).
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 718 af 08.07.2019) med senere ændringer.
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (bek. nr. 760 af 30.07.2019) med senere ændringer.
- Miljøstyrelsens digitale Wiki-vejledning (Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug) på www.mst.dk.
- Museumsloven: Nr. 473 af 7.6.2001, med senere ændringer.
- Naturbeskyttelsesloven: Lov om naturbeskyttelse (nr. 9 af 3.1.1992) med senere ændringer.
- Habitatbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 926 af 27.6.2016) med senere ændringer.
- Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.
- Kommuneplan for Syddjurs Kommune 2016.
- Syddjurs Kommunes Naturkvalitetsplan.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

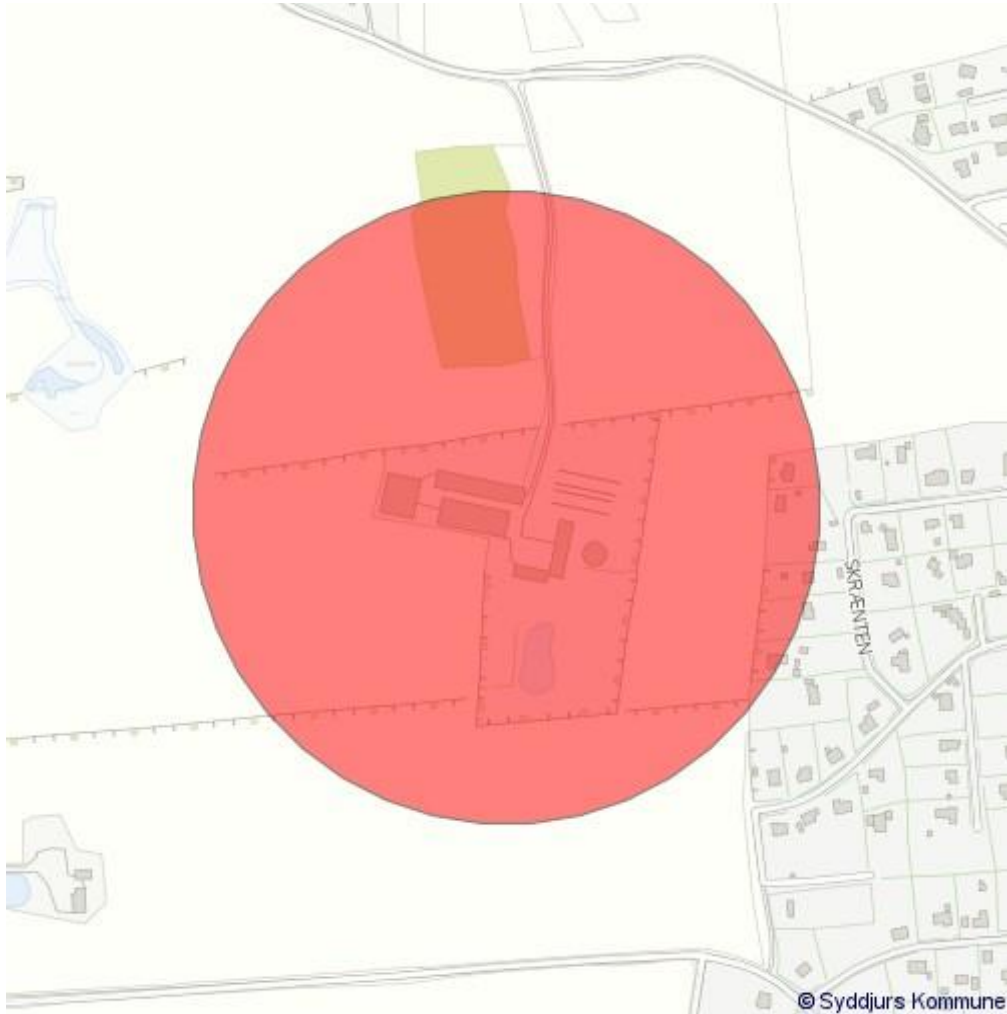
BILAG 1: Parter og høringsberettigede

Ejer:

Bjarne Højgaard

Brøsbjergvej 17, 8420 Knebel

Naboer inden for konsekvensradius på 241 meter:

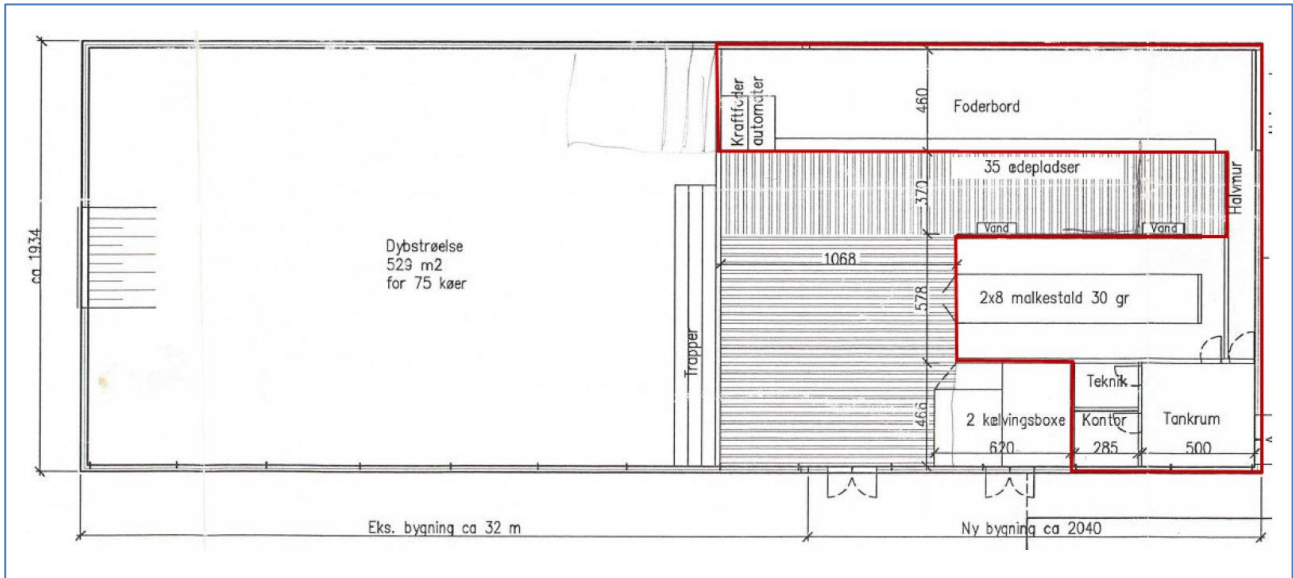

BILAG 2: Situationsplan (kortet er ikke målfast)

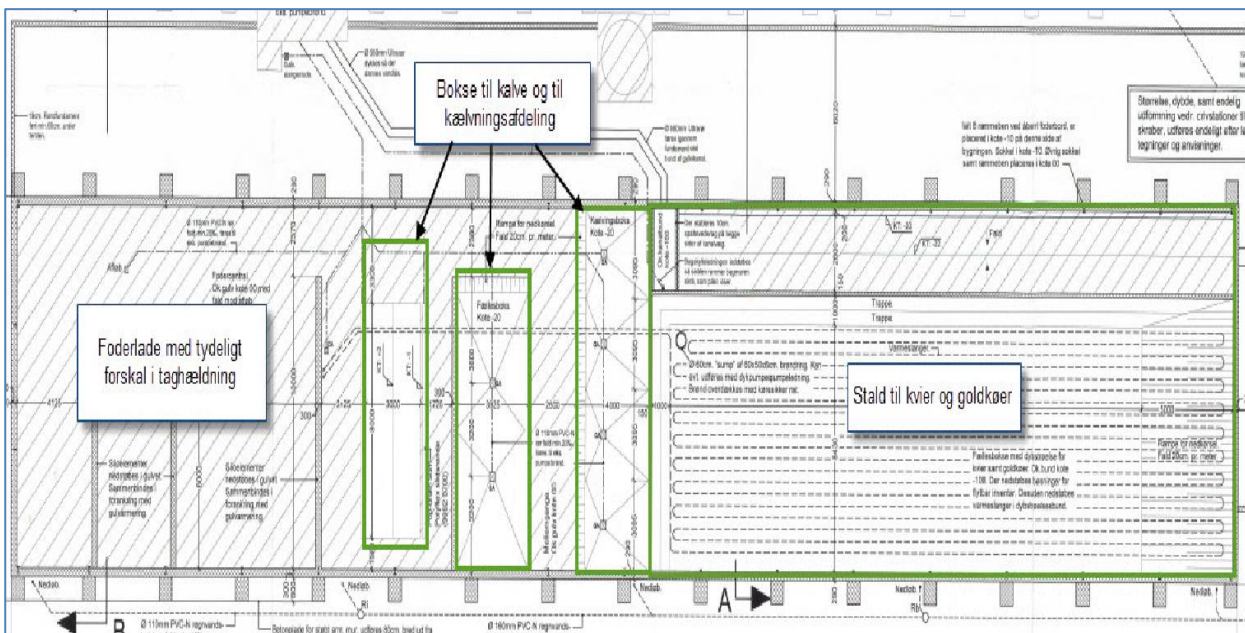

BILAG 3 – oversigt over produktionsarealernes placering i staldene

Kostalden

Opdrætsstalden

BILAG 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området "Begtrup Vig og Kystområder ved Helgenæs"

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 47		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Grå/grøn klit (2130)
	Klithede* (2140)	Næringsrig sø (3150)
	Tør hede (4030)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes ved naturtyper og arter henviser til talkoder i habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.